

C155 Konvencija o zaštiti na radu, 1981.

Konvencija koja se bavi zaštitom na radu i radnim okruženjem (Napomena: stupila na snagu 11.08.1983.godine)

Konvencija: C155

Mjesto: Ženeva

Sjednica Konferencije: 67.

Datum usvajanja: 22.06.1981.

Klasifikacija predmetne oblasti: Zaštita na radu

Oblast: **Zaštita na radu**

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada koju je u Ženevi sazvalo Upravno tijelo Međunarodne kancelarije rada sastala se 3. juna 1981. godine na svom 67. zasjedanju; i

budući da je usvojila izvjesne prijedloge o zaštiti na radu i radnoj sredini, što je šesta tačka dnevnog reda zasjedanja, i

budući da je odlučila da ti prijedlozi dobiju formu međunarodne konvencije,

usvaja dana 22. juna 1981. godine sljedeću konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija o zaštiti na radu, 1981.:

Dio I

OBLAST PRIMJENE I DEFINICIJE

Član 1.

1. Ova konvencija se primjenjuje na sve grane privrednih djelatnosti..

2. Država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može, poslije konsultacija sa zainteresovanim reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika, ako one postoje, izuzeti iz primjene ove konvencije, djelimično ili u cjelini, posebne privredne grane, kao što su pomorska plovidba ili ribolov, ako njena primjena prouzrokuje probleme većeg obima.

3. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju treba da navede, u prvom izvještaju o njoj primjeni koji je dužna da podnese prema članu 22. Ustava Međunarodne organizacije rada one privredne grane koje su izuzete shodno paragrafu 2. ovog člana, obrazlažući ta isključenja i opisujući mjere koje su preduzete da se obezbijedi odgovarajuća zaštita radnika u isključenim granama i, u kasnijim izvještajima, treba da navede postignuti napredak u široj primjeni.

Član 2.

1. Ova konvencija se primjenjuje na sve radnike u obuhvaćenim privrednim granama.

2. Država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može, poslije konsultacije, u najranijoj mogućoj fazi, sa reprezentativnim zainteresovanim organizacijama poslodavaca i radnika, izuzeti iz primjene ove konvencije, djelimično ili u cjelini, ograničene kategorije radnika u odnosu na koje postoje posebne poteškoće.

3. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju treba da navede, u prvom izvještaju o njoj primjeni koji je dužna da podnese prema članu 22. Ustava Međunarodne organizacije rada, sve ograničene kategorije radnika koje su izuzete shodno paragrafu 2. ovog člana, obrazlažući ta isključenja, a u kasnijim izvještajima, treba da navede postignuti napredak u široj primjeni.

Član 3.

U smislu ove konvencije:

- a) izraz „privredne grane" odnosi se sve grane u kojima su radnici zaposleni, uključujući i javne službe;
- b) izraz „radnici" odnosi se na sva zaposlena lica, uključujući i državne službenike;
- c) izraz „radno mjesto" odnosi se na sva mjesta na kojima radnici trebaju biti ili trebaju doći do njih zbog svog posla, a koja su pod direktnom ili indirektnom kontrolom poslodavaca;
- d) izraz „propisi" odnosi se na sve odredbe kojima je nadležni organ odnosno organi dao zakonsku snagu;
- e) izraz „zdravlje" u odnosu na rad, ukazuje ne samo na odsustvo bolesti odnosno slabosti, nego i na fizičke i mentalne elemente koji utiču na zdravlje a koji su direktno povezani sa higijensko-tehničkom zaštitom na radu.

Dio II

PRINCIPI NACIONALNE POLITIKE

Član 4.

1. Svaka država članica treba, u skladu sa nacionalnim uslovima i praksom i poslije konsultovanja s najreprezentativnijim organizacijama poslodavaca i radnika, da formuliše, sprovodi i periodično izvrši reviziju jedinstvene nacionalne politike o bezbjednosti i zdravlju na radu i radnoj sredini.

2. Cilj ove politike treba da bude sprječavanje nesreća i povreda koje su rezultat rada i koje su povezane ili se dešavaju u toku rada, svodeći na najmanju moguću mjeru, ukoliko je to izvodljivo, uzroke opasnosti u radnoj sredini.

Član 5.

U skladu sa politikom navedenom u članu 4. ove konvencije, treba voditi računa o sljedećim glavnim aktivnostima, ukoliko one utiču na zaštitu na radu i na radnu sredinu:

- a) projektovanje, testiranje, izbor, zamjena, instaliranje, aranžiranje, korištenje i održavanje materijalnih elemenata rada (radna mjesta, radna sredina, alati, mašine i oprema, hemijske, fizičke i biološke supstance i agensi, procesi rada);
- b) odnosi između sredstava za rad i lica koja obavljaju ili kontrolišu taj rad, i prilagođavanje mašina, opreme, radnog vremena, organizacije rada i radnih procesa fizičkim i mentalnim sposobnostima radnika;
- c) obuka, uključujući i potrebno usavršavanje, kvalifikacije i motivacije zainteresovanih lica, u bilo kojem svojstvu, za postizanje odgovarajućih nivoa bezbjednosti i zdravlja na radu;
- d) komuniciranje i saradnja na nivou radne grupe i preduzeća, kao i na svim drugim odgovarajućim nivoima do nacionalnog nivoa uključujući i njega;
- e) zaštita radnika i njihovih predstavnika od disciplinskih mjera zbog aktivnosti koje su oni na odgovarajući način preduzeli u skladu sa politikom navedenom u članu 4. ove konvencije.

Član 6.

Pri formulisanju politike navedene u članu 4. ove konvencije treba naznačiti odnosne funkcije i odgovornosti za zaštitu na radu i radnu sredinu državnih organa, poslodavaca, radnika i ostalih, vodeći računa i o komplementarnom karakteru tih odgovornosti i o nacionalnim uslovima i praksi.

Član 7.

Treba, u odgovarajućim intervalima, izvršiti reviziju situacije koja se odnosi na zaštitu na radu, zdravlje radnika i radnu sredinu, bilo u potpunosti bilo u odnosu na određene oblasti, s ciljem da se uoče najkрупniji problemi, razviju efikasni metodi za njihovo rješavanje, utvrde prioriteta za akciju i ocijene rezultati.

Dio III

AKTIVNOSTI NA NACIONALNOM NIVOU

Član 8.

Svaka država članica treba, putem zakona odnosno propisa ili bilo kojim drugim putem koji je saglasan sa nacionalnim uslovima i praksom i u konsultaciji sa reprezentativnim organizacijama zainteresovanih poslodavaca i radnika, da preduzima mjere koje mogu biti potrebne za sprovođenje u djelo člana 4. ove konvencije.

Član 9.

1. Odgovarajućim i pogodnim sistema inspekcije treba obezbijediti primjenu zakona i propisa o zaštiti na radu i radnoj sredini.
2. Sistem za sprovođenje zakona treba da predvidi odgovarajuće kazne za kršenje zakona i propisa.

Član 10.

Treba preduzeti mjere za savjetovanje poslodavaca i radnika kako bi im se pomoglo u ispunjavanju zakonskih obaveza.

Član 11.

U cilju sprovođenja u djelo politike navedene u članu 4. ove konvencije nadležni organ odnosno organi trebaju obezbijediti progresivno obavljanje sljedećih zadataka:

- a) utvrđivanje, gdje to karakter i stepen opasnosti zahtijevaju, uslova projektovanja gradnje i situacionog plana preduzeća, početak njihovog rada, glavne izmjene koje utiču na njih i promjene u njihovoj svrsi, bezbjednost tehničke opreme koja se koristi pri radu kao i primjenu postupaka koje su utvrdili nadležni organi;
- b) određivanje radnih procesa, supstanci i agenasa koje nadležni organi vlasti trebaju zabraniti, ograničiti ili usloviti odobrenjem odnosno kontrolom. Treba uzeti u obzir i opasnosti po zdravlje koje su rezultat istovremenog izlaganja većem broju supstanci ili agenasa;
- c) utvrđivanje i primjena postupka za prijavljivuje nesreća na radu i profesionalnih oboljenja od strane poslodavaca i, gdje je to adekvatno, ustanova osiguranja i ostalih direktno zainteresovanih, kao i izrada godišnjih statistika o nesrećama na radu i profesionalnim oboljenjima;
- d) sprovođenje istraga, u slučaju da se nesreće na radu, profesionalna oboljenja, i sve

ostale povrede do kojih dođe u toku rada ili u vezi sa radom odražavaju situacije koje su ozbiljne;

e) godišnje objavljivanje informacija o mjerama koje su preduzete u skladu sa politikom navedenoj u članu 4. ove konvencije i o nesrećama na poslu, profesionalnim oboljenjima i svim drugim povredama do kojih dođe u toku rada ili u vezi sa radom; i

f) uvođenje ili proširenje, u skladu sa nacionalnim uslovima i praksom, sistema za ispitivanje uticaja hemijskih, fizičkih i bioloških agenasa na zdravlje radnika.

Član 12.

Potrebno je preduzeti mjere, u skladu sa nacionalnim zakonom i praksom, kojim bi se obezbijedilo da se oni koji projektuju, proizvode, uvoze, dostavljaju ili prevoze mašine, opremu ili supstance za profesionalne svrhe:

a) uvjere da, ukoliko je to izvodljivo, mašine, opreme ili supstance ne predstavljaju opasnost po bezbjednost i zdravlje onih koji ih pravilno koriste;

b) informišu o pravilnom instaliranju i korištenju mašina i opreme i korištenju supstanci i fizičkih i bioloških agenasa ili proizvoda, kao i da im se daju uputstva o tome kako izbjeći poznate opasnosti; i

c) da vrše proučavanja i istraživanja ili na neki drugi način idu u korak sa naučnim i tehničkim znanjima potrebnim da bi se ispunili uslovi iz paragrafa a) i b) ovog člana.

Član 13.

Radnik koji je napustio radno mjesto jer ima opravdan razlog da vjeruje da ono predstavlja neposrednu i ozbiljnu opasnost po njegov život, odnosno zdravlje, treba da bude zaštićen od neopravdanih posljedica u skladu sa nacionalnim uslovima i praksom.

Član 14.

Treba preduzeti mjere u skladu sa nacionalnim uslovima i praksom da bi se pitanja zaštite na radu i radne sredine uključila u sve nivoe obrazovanje i obuke, uključujući i visoko tehničko, medicinsko i stručno obrazovanje, na način koji zadovoljava potrebe za obukom svih radnika.

Član 15.

1. Da bi se obezbijedila usklađenost politike iz člana 4. ove konvencije i mjera za njenu primjenu, svaka država članica treba, poslije konsultacije u najranijoj mogućoj fazi, sa najreprezentativnijim organizacijama poslodavaca i radnika i sa drugim ustanovama, zavisno od slučaja, da preduzima mjere koje odgovaraju nacionalnim uslovima i praksi kojim bi obezbijedila potrebnu koordinaciju između organa vlasti i tijela ovlaštenih da sprovode u djelo drugi i treći dio ove konvencije.

2. Ovim mjerama treba predvidjeti i osnivanje jednog centralnog organa kad god to okolnosti zahtijevaju i nacionalni uslovi i praksa dozvoljavaju.

IV Dio

MJERE NA NIVOU PREDUZEĆA

Član 16.

1. Od poslodavaca treba zahtijevati da obezbijede, koliko je to izvodljivo, da radna mjesta, mašine, oprema i procesi pod njihovom kontrolom budu bezbjedni i bez opasnosti po zdravlje.
2. Od poslodavaca treba zahtijevati da obezbijede, koliko je to izvodljivo, da hemijske, fizičke i biloške supstance i agensi koji su pod njihovom kontrolom ne budu opasni po zdravlje radnika kada se preduzmu određene mjere zaštite.
3. Od poslodavaca treba zahtijevati da obezbijede, gdje je to potrebno, odgovarajuću zaštitnu odjeću i opremu kako bi se preduprijedila opasnost od nesreće ili štetne posljedice po zdravlje radnika na radnom mjestu.

Član 17.

Kad god dva ili više preduzeća istovremeno preduzimaju aktivnosti na istom radnom mjestu, njihova je dužnost da sarađuju na primjeni odredbi ove konvencije.

Član 18.

Od poslodavaca treba zahtijevati da predvide, gdje je to potrebno, mjere za rješavanje hitnih slučajeva i nesreća, uključujući i odgovarajuće pružanje prve pomoći.

Član 19.

Na nivou preduzeća, treba preduzimati mjere:

- a) da radnici, u toku obavljanja svoga rada, sarađuju na ispunjavanju obaveza koje ima njihov poslodavac;
- b) da predstavnici radnika u preduzećima sarađuju sa poslodavcem u oblasti zaštite na radu;
- c) da se predstavnicima radnika u preduzeću daju odgovarajuće informacije o mjerama koje je preduzeo poslodavac u cilju njihove zaštite na radu kako bi se mogli konsultovati sa svojim predstavničkim organizacijama o tim informacijama, pod uslovom da ne otkrivaju trgovačke tajne;
- d) da se radnicima i njihovim predstavnicima u preduzeću obezbijedi odgovarajuća obuka u oblasti zaštite na radu;
- e) da se radnicima ili njihovim predstavnicima i, zavisno od slučaja, njihovim predstavničkim organizacijama u preduzeću omogući da, u skladu sa nacionalnim zakonima i praksom, razmotre sve aspekte zaštite na radu povezane sa njihovim radom kao i da ih poslodavac konsultuje po tim pitanjima. U tu svrhu se u preduzeće, uz međusobni sporazum, mogu dovesti spoljnji tehnički savjetnici;
- f) da radnik odmah prijavi svom neposrednom pretpostavljenom svaku situaciju za koju iz objektivnih razloga vjeruje da predstavlja neposrednu i ozbiljnu opasnost po njegov život i zdravlje. Dok poslodavac ne preduzme, ako je potrebno, dodatne mjere da se ta opasnost otkloni, on ne može zahtijevati od radnika da se vrati na radno mjesto na kome postoji stalna, neposredna i ozbiljna opasnost po život i zdravlje.

Član 20.

Saradnja između poslodavaca i radnika odnosno njihovih predstavnika u preduzeću treba da predstavlja osnovni elemenat organizacionih i ostalih mjera preduzetih shodno članovima 16.- 19. ove konvencije.

Član 21.

Mjere zaštite na radu ne treba da predviđaju nikakve troškove za radnike.

V Dio

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

Ovom konvencijom se ne revidira ni jedna međunarodna konvencija ili preporuka iz oblasti rada.

Član 23.

Formalne ratifikacije ove konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada koji će ih registrovati.

Član 24.

1. Ova konvencija obavezuje samo države članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.
2. Konvencija stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor registruje ratifikacije dvije države članice.
3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

Član 25.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može je, po isteku desetogodišnjeg perioda od njenog prvobitnog stupanja na snagu, otkazati aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada koji ga registruje. Otkaz stupa na snagu po isteku godinu dana od registracije akta o otkazivanju.
2. Za državu članicu koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda pomenutog u prethodnom paragrafu nije iskoristila pravo otkaza predviđeno ovim članom, ova konvencija je obavezna za sljedeći desetogodišnji period, a poslije toga moći će da se otkáže po isteku svakog desetogodišnjeg perioda, pod uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 26.

1. Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada obavijestiće sve države članice Međunarodne organizacije rada o registraciji i otkazivanja svih ratifikacija koje su mu dostavile države članice Organizacije.
2. Obavještavajući države članice Organizacije o registraciji druge ratifikacije, potrebne da bi konvencija stupila na snagu, generalni direktor skrenuće pažnju svim državama članicama Organizacije na datum stupanja na snagu ove konvencije.

Član 27.

Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada dostaviće generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, radi registracije, u skladu s članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, kompletne informacije o svim ratifikacijama i svim otkazivanjima koja bude registrovao u skladu s prethodnim članovima.

Član 28.

Uvijek kada to bude smatrao neophodnim, Upravno tijelo Međunarodne kancelarije rada podnosiće Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni Konvencije i proučiti neophodnost stavljanja na dnevni red konferencije pitanja njene potpune ili djelimične revizije.

Član 29.

1. U slučaju da Konferencija usvoji novu konvenciju o potpunoj ili djelimičnoj reviziji ove konvencije i, ako ova konvencija ne nalaže drugačije:

a) ratifikacija od strane jedne države članice nove konvencije kojom se vrši revizija ima za posljedicu, bez obzira na gore navedeni član 25 trenutno otkazivanje ove konvencije, pod uslovom da je nova konvencija kojom se vrši revizija stupila na snagu;

b) od dana stupanja na snagu nove konvencije kojom se vrši revizija, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju.

2. Ova konvencija ostaće u svakom slučaju na snazi, u svom sadašnjem obliku i sadržini za one države članice koje su je ratifikovale, ali nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 30.

Engleska i francuska verzija teksta ove konvencije podjednako su punovažne.

P155 Protokol iz 2002. godine uz Konvenciju o zaštiti na radu, 1981.

Protokol iz 2002. godine uz Konvenciju o zaštiti na radu (Napomena: datum stupanja na snagu: 09.02.2005.)

Konvencija: P155

Mjesto: Ženeva

Sjednica Konferencije: 90

Datum usvajanja: 20.06.2002.

Klasifikacija predmetne oblasti: Zaštita na radu

Predmet: **Zaštita na radu**

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, koju je u Ženevi sazvalo Upravno tijelo Međunarodne kancelarije rada i koja se sastala 3. juna 2002. godine na svom devedesetom zasjedanju, i vodeći računa o članu 11. Konvenciju o zaštiti na radu, 1981. (u daljem tekstu "Konvencija"), u kome se naročito naglašava:

"U cilju sprovođenja u djelo politike nevedene u članu 4. ove konvencije nadležni organ odnosno organi trebaju obezbijediti progresivno obavljanje sljedećih zadataka:

.....

c) utvrđivanje i primjena postupka za prijavljivuje nesreća na radu i profesionalnih oboljenja od strane poslodavaca i, gdje je to adekvatno, ustanova osiguranja i ostalih direktno zainteresovanih, kao i izrada godišnjih statistika o nesrećama na radu i profesionalnim oboljenjima;

.....

e) godišnje objavljivanje informacija o mjerama koje su preduzete u skladu sa politikom navedenoj u članu 4. ove konvencije i o nesrećama na poslu, profesionalnim oboljenjima i svim drugim povredama do kojih dođe u toku rada ili u vezi sa radom;

i

Imajući u vidu potrebu za jačanjem postupka registrovanja i prijavljivanja nesreća na poslu i profesionalnih oboljenja i potrebu za promocijom harmonizacije sistema za registrovanje i prijavljivanje nesreća na poslu i profesionalnih oboljenja u cilju identifikacije njihovih uzroka i uspostavljanja preventivnih mjera, i

Budući da je usvojila izvjesne prijedloge koji se odnose na registrovanje i prijavljivanje nesreća na poslu i profesionalnih oboljenja, pitanje koje predstavlja petu tačku dnevnog reda zasjedanja, i

Budući da je odlučila da ti prijedlozi dobiju formu Protokola na Konvenciju o zaštiti na radu, 1981.;

usvaja dana 20. juna 2002. godine sljedeći protokol, pod nazivom Protokol iz 2002. god. uz Konvenciju o zaštiti na radu, 1981. god.

I DEFINICIJE

Član 1.

U smislu ovog protokola:

a) izraz „nesreća na na radu“ odnosi se na nesreću koja se nastala kao posljedica obavljanja nekog posla ili se desila na radnom mjestu, i rezultirala povredom bez smrtnih posljedica;

b) izraz „profesionalno oboljenje“ odnosi se na svako oboljenje koje je nastalo kao rezultat izlaganja rizičnim faktorima koji se javljaju pri obavljanju radnih zadataka;

c) izraz „opasan događaj“ odnosi se na sve lako prepoznatljive slučajeve koji su definisani u odredbama nacionalnog zakonodavstva, a koji mogu prouzrokovati povredu ili bolest radnika ili građana;

d) izraz „nesreća na putu sa ili do radnog mjesta“ odnosi se na nesreću koja rezultira smrću ili povredom a dešava se na putu do ili sa radnog mjesta, i do ili sa:

i) glavnog ili sporednog prebivališta radnika; ili

ii) mjesta gdje radnik obično objeđuje; ili

iii) mjesta gdje radnik obično podiže platu.

II SISTEMI REGISTROVANJA I OBAVJEŠTAVANJA

Član 2.

Nadležni organ treba, putem zakona odnosno propisa ili bilo kojim drugim putem koji je saglasan sa nacionalnim uslovima i praksom i u konsultaciji sa

najreprezentativnijim organizacijama poslodavaca i radnika, da postavlja i povremeno razmatra zahtjeve i procedure za:

- a) registrovanje nesreća na poslu, profesionalnih oboljenja i, ako je potrebno, opasnih događaja, nesreća na putu do i sa radnog mjesta i slučajeva za koje se pretpostavlja da su profesionalno oboljenje; i
- b) prijavljivanje nesreća na radu, profesionalnih bolesti i, ako je potrebno, opasnih događaja, nesreća na putu do i sa radnog mjesta i slučajeva za koje se pretpostavlja da su profesionalno oboljenje.

Član 3.

Zahtjevi i procedure za evidenciju trebaju odrediti sljedeće:

a) odgovornost poslodavaca:

- i) da vode evidenciju nesreća na poslu, profesionalnih oboljenja i, ako je potrebno, opasnih događaja, nesreća na putu do i sa radnog mjesta i slučajeva za koje se pretpostavlja da su profesionalno oboljenje;
- ii) da informišu radnike ili njihove predstavnike o sistemu evidencije;
- iii) da osiguraju odgovarajuće čuvanje tih podataka i njihovo korištenje za uspostavljanje preventivnih mjera; i
- iv) da ne poduzimaju nikakve, pa ni disciplinske mjere protiv radnika zato što su prijavili nesreću na radu, profesionalna oboljenja, opasne događaje, nesreće na putu do i sa radnog mjesta i slučajeve za koje se pretpostavlja da su profesionalno oboljenje;

b) informacije koje će se evidentirati;

c) vrijeme čuvanja podataka; i

d) mjere za čuvanje povjerljivost ličnih i medicinskih podataka koje poslodavac posjeduje, a u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, kao i uslovima i praksom.

Član 4.

Zahtjevi i procedure za prijavljivanje trebaju utvrditi sljedeće:

a) odgovornost poslodavaca:

- i) da javnim organima vlasti ili drugim nadležnim tijelima prijavi nesreće na poslu, profesionalna oboljenja i, ako je potrebno, opasne događaje, nesreće na putu do i sa radnog mjesta i slučajeve za koje se pretpostavlja da su profesionalno oboljenje;
- ii) da informiše radnike ili njihove predstavnike o sistemu prijavljivanja;

b) ako je primjenjivo, aranžmane za prijavljivanje nesreća na radu i profesionalnih oboljenja sa osiguravajućim zavodima, službama medicine rada, ljekarima i drugim tijelima koja se direktno bave nesrećama na radu;

c) kriterije po kojima se prijavljuju nesreće na poslu, profesionalna oboljenja i, ako je potrebno, opasni događaji, nesreće na putu do i sa radnog mjesta i slučajevi za koje se pretpostavlja da su profesionalno oboljenje; i

d) krajnji rok za prijavljivanje nesreća.

Član 5.

Na prijavi trebaju biti podaci o:

- a) preduzeću, njegovoj lokaciji i poslodavcu;
- b) povrijeđenim licima i prirodi povrede ili bolesti, ako je to primjenjivo; i
- c) radnom mjestu, okolnostima pod kojima se nesreća ili opasni događaj desio i, u slučaju profesionalnog oboljenja, okolnosti pod kojima je došlo do ugrožavanja zdravlja.

III Dio NACIONALNA STATISTIKA

Član 6.

Svaka država članica koja ratifikuje ovaj protokol treba, na osnovu prijava i drugih informacija kojima raspolaže, objaviti godišnje statističke podatke, koji će uključivati podatke sa teritorije kompletne države, o nesrećama na radu, profesionalnim oboljenjima i, ako je to primjenjivo, opasnim događajima, nesrećama na putu do i sa radnog mjesta, kao i analizu tih događaja.

Član 7.

Statistički podaci bi se trebali izrađivati na osnovu klasifikacijske šeme koja je kompatibilna sa najnovijim relevantnim međunarodnim šemama izrađenim pod pokroviteljstvom Međunarodne organizacije rada ili drugih kompetentnih međunarodnih organizacija.

IV Dio ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8.

1. Država članica može ratifikovati ovaj protokol istovremeno ili bilo kada nakon što ratifikuje konvenciju, dostavljanjem formalne ratifikacije Protokola generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada na registraciju.
2. Protokol stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor registruje ratifikacije dvije države članice. Nakon toga, ovaj protokol stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije. Konvencija je potom obavezujuća za tu državu članicu uz dodatak članova 1. do 7. ovog protokola.

Član 9.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovaj protokol može ga otkazati kada ta mogućnost postoji i za otkazivanje Konvencije u skladu sa njenim članom 25., aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada koji ga registruje.
2. Otkazivanje konvencije u skladu sa njenim članom 25, države članice koja je ratifikovala ovaj protokol, podrazumijeva i otkazivanje ovog protokola.
3. Svako otkazivanje ovog protokola u skladu sa paragrafima 1. ili 2. ovog člana stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

Član 10.

1. Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada obavijestiće sve države članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija i otkazivanja koje su mu dostavile države članice Organizacije.

2. Obavještavajući države članice Organizacije o registraciji druge ratifikacije, generalni direktor skreneće pažnju svim državama članicama Organizacije na datum stupanja na snagu ovog Protokola.

Član 11.

Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada saopštava generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, u cilju registrovanja u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, sve podatke o svim ratifikacijama i otkazima koje je registrovao u skladu sa prethodnim članovima.

Član 12.

Tekstovi ovog protokola na francuskom i engleskom jeziku su jednako punovažni.